

Załącznik do Uchwały Nr VI/37/2019

Rady Powiatu Sępoleńskiego

z dnia 27 lutego 2019 roku

Program postępowania naprawczego dla Powiatu Sępoleńskiego na lata 2019-2021

Powiat Sępoleński

Sępólno Krajeńskie, 27 luty 2019 rok

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Wprowadzenie	4
3. Analiza stanu finansów Powiatu Sępoleńskiego	8
3.1 Dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu Powiatu w latach 2016 – 2018	8
3.2 Zobowiązania Powiatu Sępoleńskiego	17
3.3 Przyczyny zagrożenia realizacji zadań publicznych	21
3.4 Przyczyny programu postępowania naprawczego	22
4. Plan przedsięwzięć naprawczych z harmonogramem ich wprowadzania	24
4.1 Działania zmierzające do poprawy finansów Powiatu podejmowane przez Władze Powiatu przed rozpoczęciem opracowania programu postępowania naprawczego	24
4.2 Plan przedsięwzięć naprawczych	24
4.3 Harmonogram wprowadzania działań naprawczych	31
5. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania	35
5.1 Efekty finansowe zmniejszenia wydatków majątkowych	35
5.2 Efekty finansowe oszczędności w wydatkach osobowych	36
5.3 Efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych	37
5.4 Efekty finansowe pozostałych oszczędności	42
5.5 Podsumowanie efektów finansowych przedsięwzięć naprawczych	44
6. Prognoza budżetu Powiatu Sępoleńskiego do roku 2027	45
6.1 Założenia przyjęte do prognozy budżetu	45
6.2 Wyniki prognozy budżetu	48
7. Spis załączników, tabel i rysunków	49
7.1 Spis załączników	49
7.2 Spis tabel	49
7.3 Spis rysunków	49

1. Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt programu postępowania naprawczego dla Powiatu Sępoleńskiego, zgodnie z wymogami art. 240a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U, 2017 r. poz. 2077 późn. zm.).

Zgodnie z zapisami art. 240a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała program postępowania naprawczego na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o programie postępowania naprawczego, programie naprawczym lub planie naprawczym, należy przez to rozumieć program postępowania naprawczego, zgodnie z zapisami art. 240a ustawy o finansach publicznych.

2. Wprowadzenie

W latach 2015-2017 Powiat realizował program postępowania naprawczego. W okresie programu postępowania naprawczego Zarząd Powiatu realizował w pełni zadanie nałożone na Powiat, wynikające z przepisów prawa przy wprowadzaniu maksymalnych oszczędności.

Pomimo wprowadzenia oszczędności w wydatkach w latach 2015-2017, które wyniosły 7.940.527,88 zł wydatki w stosunku do lat ubiegłych rosły. Przyczyna wzrostu wydatków był wzrost cen materiałów i usług. Ponadto ciągle występowały nowe wydatki wynikające z sytuacji, na które Powiat nie ma wpływu, a wynikały one z przepisów prawa (odszkodowanie wynikające z wyroków sądowych dotyczących szpitala, podwyżek dla nauczycieli) – brak pełnego sfinansowania przez Budżet Państwa. Również znaczący wpływ na sytuację finansową Powiatu mają decyzje władz centralnych, które dotyczą pozyskiwania dochodów przez Powiat (np.: sprzedaż mieszkań – na zgodę konserwatora zabytków czekamy 10 miesięcy, przekształcenie użytkowania wieczystego na własność – brak ustalenia sposobu obliczania pomocy publicznej – brak odpowiedzi przez 4 lata).

Na koniec 2014 roku dług Powiatu w wysokości 21.249.626,70 zł stanowi 40% w stosunku do wykonanych dochodów. Na koniec 2018r. dług Powiatu w wysokości 31.884.047,21 zł stanowi 43.93%.

Główną przyczyną zaistniałej sytuacji finansowej Powiatu Sępoleńskiego była realizacja inwestycji w latach 2011-2014 dotyczącej „Rozbudowy z przebudową Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcbork w celu dostosowania zakładu opieki zdrowotnej do obowiązujących przepisów prawa”, bez udziału środków zewnętrznych. Wydatki poniesione na ten cel w w/w latach wyniosły 3.148.854,53 zł, natomiast koszt tej inwestycji w tych samych latach wyniósł 11.643.950,24 zł. Aby sfinansować to zadanie Powiat zmuszony był do sprzedaży wierzytelności, co skutkowało zwiększeniem długu Powiatu o 10.284.629,90 zł. Realizacja w/w

zadania była niezbędna ze względu na konieczność dostosowania szpitala do standardów unijnych. Przystosowanie szpitala do wymogów UE było i jest ogromnym obciążeniem budżetu Powiatu, którego planowana wielkość dochodów wynosi 54 mln zł.

Dług ten spłacany będzie przez Powiat do 2027 roku po 750.576,00 zł należności głównej rocznie oraz odsetki w okresie 2019-2027 w kwocie 1.217.877,30 zł. Poza tym na przystosowanie pozostałych oddziałów Szpitala Powiatowego do ciągle zmieniających się standardów Powiat poniósł w 2018 roku wydatek 993.000,00 zł i poniesie w roku 2019 w kwocie 765.000,00 zł oraz w 2020 roku 363.000,00 zł.

W sierpniu 2017 roku przez teren Powiatu przeszła nawałnica. Zniszczenia ponawałnicowe spowodowały znaczny wzrost wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych dotyczących przywracania stanu dróg powiatowych umożliwiających ich użytkowanie.

W latach 2016-2018 wypracowano nadwyżkę operacyjną. Projekt Budżetu Powiatu na 2019 rok zakłada również nadwyżkę operacyjną, która wg projektu przesłanego do RIO 15 listopada 2018 roku stanowi 1.134.829,00 zł wynikającą z różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Jediną przeszkodą do uchwalenia budżetu na 2019 rok przez Radę Powiatu Sępoleńskiego w ustawowym terminie są planowane wskaźniki łącznej spłaty zobowiązań Powiatu, które są wyższe od dopuszczalnych wskaźników spłaty zobowiązań. Następstwem tego jest podjęcie uchwały nr II/5/2019 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 16 stycznia 2019 roku w sprawie wezwania Powiatu Sępoleńskiego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego zgodnie z art. 240a ust.1 ustawy o finansach publicznych.

W trakcie prac nad programem postępowania naprawczego okazało się, że objęcie działaniami naprawczymi okresu trzech lat tj. 2019-2021 zapewniłoby spełnienie w kolejnych latach warunku określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednakże wejście w życie zmian do ustawy o finansach publicznych (Dz. U. 2018.2500 z dnia 14 grudnia 2018 roku) uniemożliwia osiągnięcie

wskaźników spłaty zadłużenia jeszcze w 2022 roku. Już w latach 2014-2017 Władze Powiatu podjęły działania mające na celu poprawę sytuacji finansowej Powiatu.

Główne założenia programu naprawczego uwzględniające już podjęte działania to:

1. Wprowadzenie oszczędności w wydatkach majątkowych – dopasowanie ich do możliwości finansowych Powiatu, oraz niepodejmowanie nowych inwestycji finansowanych kredytem.
2. Wprowadzenie oszczędności w wydatkach osobowych, oszczędności te dotyczą:
 - oszczędności wydatków związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia
3. Wprowadzanie oszczędności w wydatkach rzeczowych, oszczędności te zaproponowano w dwóch kategoriach:
 - Oszczędności związane z zamrożeniem wydatków na zakup materiałów i wyposażenia, pozostałych usług oraz pozostałych wydatków na poziomie roku 2018,
 - Oszczędności związane z redukcją wydatków na materiały poprzez dalsze utrzymanie likwidacji dystrybutora wody i utrzymanie ekipy remontowej składającej się z pracowników zatrudnionych na roboty publiczne oraz utrzymanie powierzenia obsługi bhp pracownikowi PUP
4. Oszczędności związane z dalszym utrzymaniem likwidacji służbowych telefonów komórkowych - 3 sztuki w Starostwie Powiatowym.
5. Wprowadzenie oszczędności na wydatkach na promocję Powiatu.
6. Zamrożenie podwyżki diet Rady na poziomie 2014 roku w latach 2019-2021.
7. Likwidacje wydatków na dotacje dla gminnych spółek wodnych
8. Redukcja wydatków na dotacje dla stowarzyszeń.

W latach objętych programem postępowania naprawczego wydatki majątkowe zostaną znacząco zredukowane. W 2019 roku wielkość tych wydatków zależna jest od przepisów prawa oraz od konieczności zakończenia rozpoczętych inwestycji. Brak ich kontynuacji doprowadziłby do

dewastacji majątku Powiatu, część tego majątku przy braku kontynuacji inwestycji stałaby się nieużyteczna. W latach 2019-2021 planowane będą inwestycje z udziałem środków zewnętrznych. Oszczędności te w latach 2019-2021 wyniosą 8.575.477,16 zł (do wyliczenia przyjęto średnią wartość wykonanych inwestycji w latach 2016-2018, która wynosiła 5.506.858,03 zł).

Łączny efekt działań naprawczych został oszacowany na wartość 11 741 809,72 zł w okresie 2019-2021, co szczegółowo omówiono w pkt. 5 opracowania i zaprezentowano w tabeli 17 na str. 41.

Przy przyjętych założeniach budżet Powiatu będzie spełniać w każdym roku prognozy warunek określony w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, ale w latach 2019-2021 oraz w 2022 roku nie będzie spełniać warunku określonego w zmienionym art. 243 ustawy o finansach publicznych. Od 2023 roku warunki określone w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych będą spełnione.

Oszczędności programu postępowania naprawczego uwzględniane będą w budżecie na 2019 rok oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej, w których uwzględniono zmiany jakie zaszły od 15 listopada 2018 roku.

3. Analiza stanu finansów Powiatu Sępoleńskiego

3.1. Dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu Powiatu w latach 2016 – 2018

W latach 2016 – 2018 dochody Powiatu kształtowały się następująco: w 2017 roku dochody wzrosły o 9,83% w stosunku do 2016r. przy czym dochody bieżące wzrosły o 3,60%, a majątkowe wzrosły o 873,56% z uwagi na pozyskanie środków zewnętrznych. W tym samym okresie wydatki ogółem wzrosły o 10,33% z czego wydatki bieżące wzrosły o 4,18%, a wydatki majątkowe wzrosły o 172,72%. Wzrost wydatków bieżących szybszy o 0,58% niż dochodów bieżących przyczynił się do obniżenia nadwyżki o 10,34%. W 2018r. dochody wzrosły o 39,35% w stosunku do 2017r. przy czym dochody bieżące wzrosły o 1,14%, a majątkowe o 595,07% ze względu na starania Powiatu o środki zewnętrzne. W analogicznym okresie wydatki wzrosły o 64,91%, z czego wydatki bieżące wzrosły o 0,41% z uwagi na wprowadzenie od 2015r. maksymalnych oszczędności zakładając pełną realizację nałożonych zadań z mocy prawa. Zaś wydatki majątkowe wzrosły o 715,32% z uwagi na pozyskanie na ich finansowanie środków zewnętrznych. Deficyt wzrósł znacznie z uwagi na usuwanie skutków nawałnicy.

Tabela 1. Dochody i wydatki Powiatu w latach 2016 - 2018 (dane w zł)

	2016	2017	2018
Dochody	47 671 272,33 zł	52 355 817,44 zł	72 578 652,75 zł
<i>bieżące</i>	47 285 671,45 zł	48 987 278,60 zł	49 318 338,07 zł
<i>majątkowe</i>	385 600,88 zł	3 368 438,84 zł	23 260 314,68 zł
Wydatki	46 515 176,35 zł	51 319 216,76 zł	84 630 785,05 zł
<i>bieżące</i>	44 817 454,33 zł	46 689 248,21 zł	46 881 921,08 zł
<i>majątkowe</i>	1 697 722,02 zł	4 629 968,55 zł	37 748 863,97 zł
Saldo	1 156 095,98 zł	1 036 600,68 zł	-12 052 132,30 zł
Dochody bieżące minus wydatki bieżące	2 468 217,12 zł	2 298 130,39 zł	2 436 416,99 zł

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

Największą pozycją w dochodach budżetu Powiatu są subwencje (oświatowa, wyrównawcza, równoważąca) otrzymywane z budżetu centralnego – w latach 2016 – 2018 stanowiły odpowiednio 47,79%, 43,12%, 29,19% dochodów ogółem. Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji

rządowej stanowiły w analizowanym okresie od 12,19% do 8,98% dochodów ogółem. Dotacje te w rzeczywistości jedynie „przepływają” przez budżet – Władze Powiatu nie mają możliwości wykorzystania tych kwot na inne cele niż określone w dotacji. Znaczącą pozycją w dochodach budżetu w latach 2016 – 2018 były także udziały w dochodach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych – stanowiły one od 9,94% do 8,26% wszystkich dochodów. Ponadto duży udział w dochodach budżetu miały wpływy z usług – od 16,17% do 11,61%.

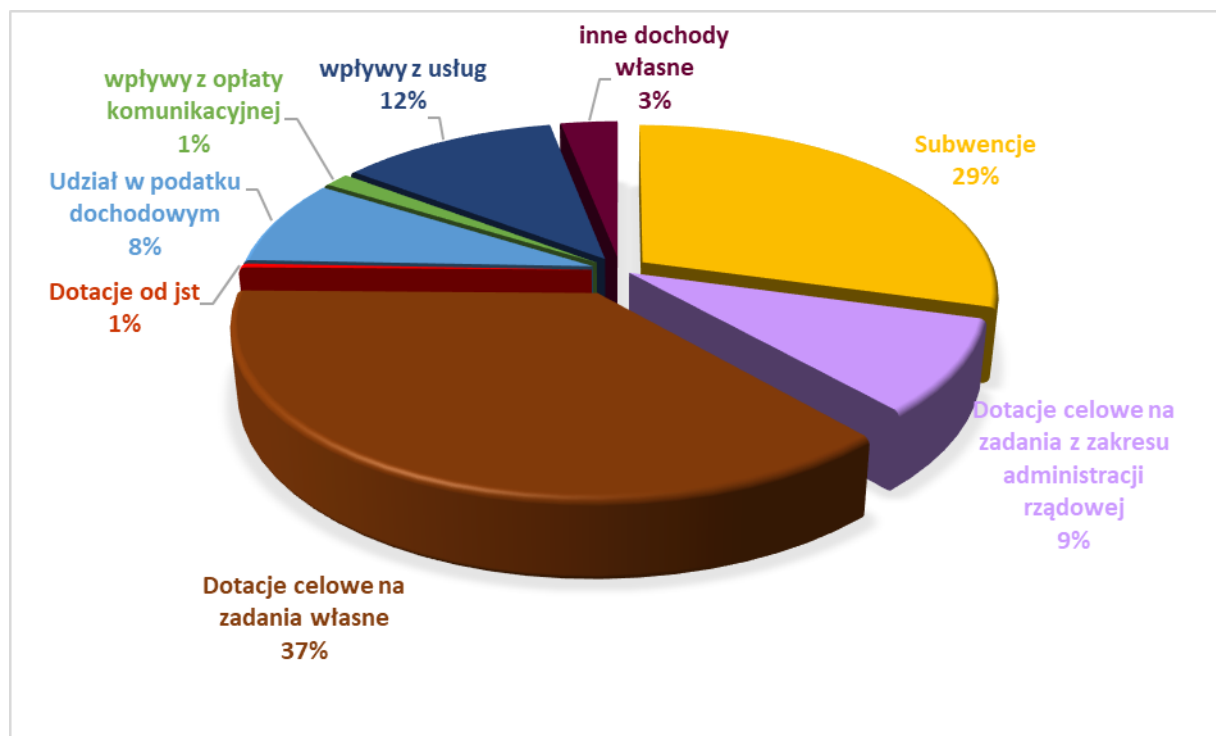
Tabela 2. Główne źródła dochodów Powiatu w latach 2016 - 2018

Źródła dochodów	2016	udział % do dochodów ogółem	2017	udział % do dochodów ogółem	2018	udział % do dochodów ogółem
Subwencje	22 779 933,00 zł	47,79%	22 577 532,00 zł	43,12%	21 299 519,00 zł	29,35%
Dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej	5 811 840,34 zł	12,19%	6 236 336,96 zł	11,91%	6 548 751,92 zł	9,02%
Dotacje celowe na zadania własne	2 955 380,11 zł	6,20%	6 250 322,70 zł	11,94%	26 760 807,50 zł	36,87%
Dotacje od jst	252 674,71 zł	0,53%	799 445,22 zł	1,53%	273 496,11 zł	0,38%
Udział w podatku dochodowym	4 739 595,17 zł	9,94%	5 351 594,65 zł	10,22%	6 025 009,74 zł	8,30%
Pozostałe dochody w tym:	11 131 849,00 zł	23,35%	11 140 585,91 zł	21,28%	11 671 068,48 zł	16,08%
wpływy z opłaty komunikacyjnej	972 106,85 zł	2,04%	906 659,20 zł	1,73%	976 639,75 zł	1,35%
wpływy z usług	7 706 446,41 zł	16,17%	7 984 754,93 zł	15,25%	8 472 036,56 zł	11,67%
inne dochody własne	2 453 295,74 zł	5,15%	2 249 171,78 zł	4,30%	2 222 392,17 zł	3,06%
Razem	47 671 272,33 zł	100,00%	52 355 817,44 zł	100,00%	72 578 652,75 zł	100,00%

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

Strukturę dochodów Powiatu w 2018 r. zaprezentowano na wykresie.

Rysunek 1. Struktura dochodów Powiatu w 2018 r.

Źródło: Analizy własne, na podstawie sprawozdań budżetowych Powiatu Sępoleńskiego

Aż 87,16 % - 92,59% dochodów było ewidencjonowanych w siedmiu działach klasyfikacji budżetowej. Największa część dochodów była ewidencjonowana w dziale 758 - różne rozliczenia, w którym są ujmowane subwencje (w tym dziale nie było innych źródeł dochodów latach 2016 - 2018). Drugim działem, pod względem dochodów był dział 600 – transport i łączność, gdzie największą pozycję dochodów stanowiły wpływy z dotacji celowej. Natomiast trzecim działem, pod względem wielkości dochodów był dział 852 – pomoc społeczna, gdzie największą pozycję dochodów stanowiły wpływy z usług i dotacji celowej.

W dziale 852 - pomoc społeczna, wpływy z dotacji celowych otrzymanych na realizację zadań własnych Powiatu stanowiły (odpowiednio 31,85%, 46,37%, 41,51 % dochodów w latach 2016 - 2018) oraz wpływy z usług (67,82%, 53,16%, 58,12% dochodów w latach 2016 - 2018).

Czwartym działem pod względem wielkości dochodów był dział 756 – dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem. O wartości dochodów w tym dziale decydują dochody z udziału Powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych (odpowiednio 76,56%, 79,06%, 80,14% dochodów działu w latach 2016-2018) oraz wpływy z opłaty komunikacyjnej (odpowiednio 16,13%, 13,18%, 13,32% dochodów działu w latach 2016-2018).

Powiat ma ograniczone możliwości wpływu na pozyskiwanie dochodów ze względu na uregulowania ustawowe dotyczące źródeł dochodów.

Tabela 3. Zestawienie dochodów Powiatu według działów, w latach 2016 - 2018 (dane w zł)

Dział	2016	udział % do dochodów ogółem	2017	udział % do dochodów ogółem	2018	udział % do dochodów ogółem
010 - Rolnictwo i łowiectwo	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	0,00%	51 560,00 zł	0,07%
020 - Leśnictwo	238 007,50 zł	0,50%	219 804,96 zł	0,42%	303 421,40 zł	0,42%
600 - Transport i łącznie	315 447,46 zł	0,66%	2 164 839,06 zł	4,13%	19 824 847,00 zł	27,31%
700 - Gospodarka mieszkaniowa	910 304,00 zł	1,91%	742 755,37 zł	1,42%	675 411,06 zł	0,93%
710 - Działalność usługowa	789 013,72 zł	1,66%	792 883,74 zł	1,51%	917 653,40 zł	1,26%
750 - Administracja publiczna	297 674,55 zł	0,62%	112 638,42 zł	0,22%	97 573,26 zł	0,13%
751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	0,00%	37 387,46 zł	0,05%
752 - Obrona narodowa	3 864,21 zł	0,01%	3 956,99 zł	0,01%	26 564,00 zł	0,04%
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 221 714,07 zł	6,76%	3 751 769,75 zł	7,17%	3 931 115,24 zł	5,42%
755 - Wymiar sprawiedliwości	123 600,00 zł	0,26%	125 207,99 zł	0,24%	125 208,00 zł	0,17%

756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	6 025 910,86 zł	12,64%	6 570 750,12 zł	12,55%	7 334 701,90 zł	10,11%
758 - Różne rozliczenia	22 844 188,00 zł	47,92%	22 674 273,00 zł	43,31%	21 456 995,00 zł	29,56%
801 - Oświata i wychowanie	637 776,33 zł	1,34%	1 175 075,81 zł	2,24%	1 393 024,32 zł	1,92%
851 - Ochrona zdrowia	1 441 035,74 zł	3,02%	1 599 147,62 zł	3,05%	1 261 076,00 zł	1,74%
852 - Pomoc społeczna	9 694 575,82 zł	20,34%	8 163 948,21 zł	15,59%	8 090 264,03 zł	11,15%
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	625 117,58 zł	1,31%	777 872,82 zł	1,49%	2 079 511,23 zł	2,87%
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	440 959,42 zł	0,93%	420 698,63 zł	0,80%	447 326,61 zł	0,62%
855 - Rodzina	0,00 zł	0,00%	3 001 712,73 zł	5,73%	4 478 255,19 zł	6,17%
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	62 083,07 zł	0,13%	58 482,22 zł	0,11%	46 757,65 zł	0,06%
Razem	47 671 272,33 zł	100,00%	52 355 817,44 zł	100,00%	72 578 652,75 zł	100,00%

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

Wykazane wydatki w dziale ochrona zdrowia dotyczą realizacji inwestycji w latach 2011-2014 dotyczącej „Rozbudowy z przebudową Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku w celu dostosowania zakładu opieki zdrowotnej do obowiązujących przepisów prawa”, bez udziału środków zewnętrznych. Wydatki poniesione na ten cel w w/w latach wyniosły 3.148.854,53 zł, natomiast w latach 2012-2014 wynosiły 3.111.263,25 zł. Koszt tej inwestycji w latach 2011-2014 wyniósł 11.643.950,24 zł. Aby sfinansować to zadanie Powiat zmuszony był do sprzedaży wierzytelności, co skutkowało zwiększeniem długu Powiatu o 10.284.629,90 zł. Realizacja w/w zadania była niezbędna ze względu na konieczność dostosowania szpitala do standardów unijnych. Przystosowanie szpitala do wymogów UE było i jest ogromnym obciążeniem budżetu Powiatu, którego planowana wielkość dochodów wynosi około 54 mln zł. W 2018 roku na ten cel wydano 2.094.935,55 zł.

W analizowanym okresie, uzyskane dochody w największej części były przeznaczane na wynagrodzenia i pochodne. Udział wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń stanowił w latach 2016 - 2018 odpowiednio 52,46%, 48,97%, 29,87% wydatków budżetu.

Drugą dużą grupą wydatków były wydatki rzeczowe, które stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio 34,51%, 33,82%, 20,62% wydatków ogółem. W wydatkach rzeczowych dominowały wydatki na zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii oraz zakup usług.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetu rósł w latach 2016 - 2018 z 3,65% przez 9,02% do 44,63%. W tym odpowiednio 1,55%, 4,10%, 35,04% wydatków majątkowych w analizowanym okresie zostało przeznaczonych na drogi. Na ochronę zdrowia przeznaczono odpowiednio 1,62%, 2,21%, 2,47% budżetu wydatków majątkowych z lat 2016 - 2018, a na pomoc społeczną odpowiednio 0,17%, 1,66%, 5,96% wydatków.

Tabela 4. Główne kierunki wydatków Powiatu w latach 2016 - 2018 (dane w zł)

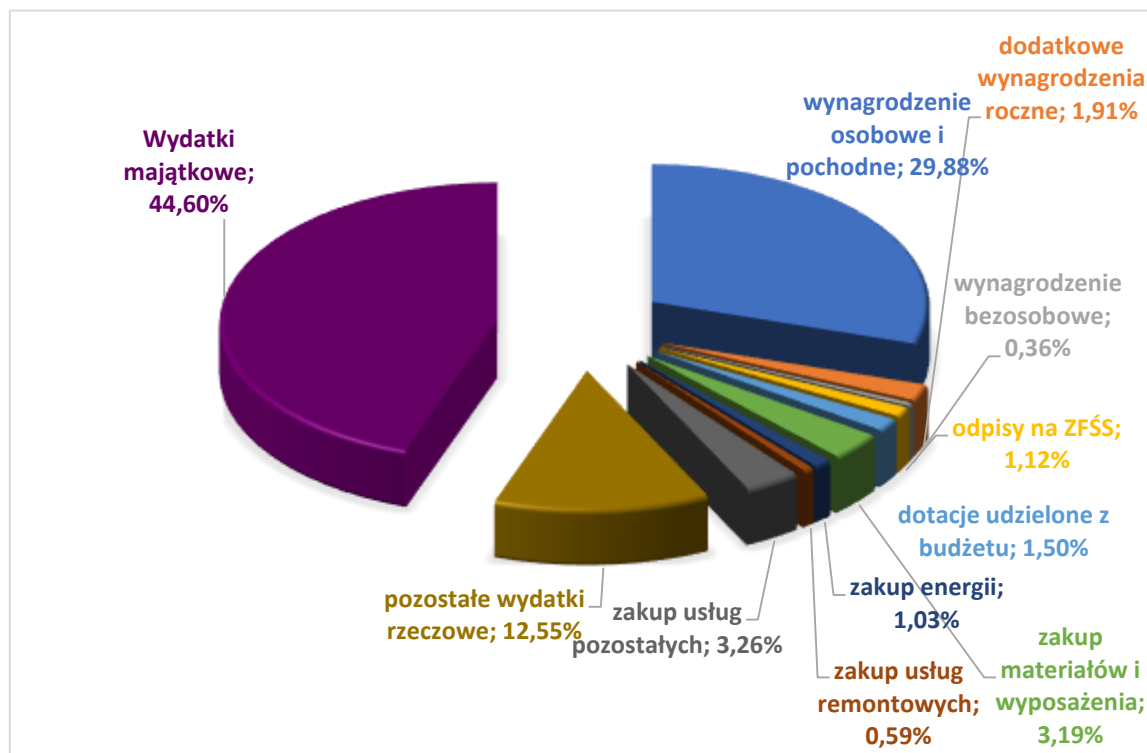
Kierunki wydatków	2016	udział % do dochodów ogółem	2017	udział % do dochodów ogółem	2018	udział % do dochodów ogółem
Wydatki bieżące, w tym:	44 817 454,33 zł	96,35%	46 689 248,21 zł	90,98%	46 881 921,08 zł	55,40%
a) wynagrodzenie osobowe i pochodne	24 401 529,43 zł	52,46%	25 129 470,00 zł	48,97%	25 287 037,36 zł	29,88%
b) dodatkowe wynagrodzenia roczne	1 678 202,74 zł	3,61%	1 635 549,43 zł	3,19%	1 617 539,86 zł	1,91%
c) wynagrodzenie bezosobowe	266 643,49 zł	0,57%	236 177,96 zł	0,46%	301 856,59 zł	0,36%
d) odpisy na ZFŚS	1 069 085,67 zł	2,30%	1 090 070,74 zł	2,12%	949 788,56 zł	1,12%
e) dotacje udzielone z budżetu	1 349 356,99 zł	2,90%	1 240 402,82 zł	2,42%	1 266 433,88 zł	1,50%
f) wydatki rzeczowe, w tym:	16 052 636,01 zł	34,51%	17 357 577,26 zł	33,82%	17 459 264,83 zł	20,63%
<i>zakup materiałów i wyposażenia</i>	2 525 733,95 zł	5,43%	3 239 346,05 zł	6,31%	2 703 246,87 zł	3,19%
<i>zakup energii</i>	835 228,42 zł	1,80%	933 724,33 zł	1,82%	869 997,92 zł	1,03%
<i>zakup usług remontowych</i>	372 177,87 zł	0,80%	509 384,97 zł	0,99%	501 557,87 zł	0,59%
<i>zakup usług pozostałych</i>	2 378 491,98 zł	5,11%	2 706 314,92 zł	5,27%	2 760 842,28 zł	3,26%

pozostałe wydatki rzeczowe	9 941 003,79 zł	21,37%	9 968 806,99 zł	19,43%	10 623 619,89 zł	12,55%
Wydatki majątkowe, w tym:	1 697 722,02 zł	3,65%	4 629 968,55 zł	9,02%	37 748 863,97 zł	44,60%
a) w dziale "transport i łączność"	722 810,67 zł	1,55%	2 104 631,76 zł	4,10%	29 664 818,09 zł	35,05%
b) w dziale "oświata i wychowanie" oraz "edukacyjna opieka wychowawcza"	95 281,00 zł	0,20%	459 144,97 zł	0,89%	531 248,93 zł	0,63%
c) w dziale "ochrona zdrowia"	755 076,00 zł	1,62%	1 134 120,16 zł	2,21%	2 094 935,55 zł	2,48%
d) w dziale "pomoc społeczna"	79 724,25 zł	0,17%	850 761,90 zł	1,66%	5 047 320,89 zł	5,96%
e) w dziale "gospodarka komunalna i ochrona środowiska"	0,00 zł	0,00%	30 000,00 zł	0,06%	32 000,00 zł	0,04%
f) w pozostałych działach	44 830,10 zł	0,10%	51 309,76 zł	0,10%	378 540,51 zł	0,45%
Razem wydatki	46 515 176,35 zł	100,00%	51 319 216,76 zł	100,00%	84 630 785,05 zł	100,00%

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

Strukturę wydatków Powiatu w 2018 r. zaprezentowano na wykresie.

Rysunek 2. Struktura wydatków Powiatu w 2018 r.

Źródło: Analizy własne, na podstawie sprawozdań budżetowych Powiatu Sępoleńskiego

Największe wydatki, aż 87,12% - 91,14% wydatków było ewidencjonowanych w siedmiu działach. Największą część wydatków zaewidencjonowano w dziale 801 - oświata i wychowanie odpowiednio (31,72%, 29,91%, 15,93% wydatków w latach 2016 - 2018) - w dziale tym największy udział miały wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. W dziale 600 – transport i łączność odpowiednio 5,87%, 9,08%, 38,20%.

Znaczące wydatki były także ponoszone w działach 852 - pomoc społeczna od 27,50% do 17,25 %, w szczególności na utrzymanie domów pomocy społecznej w latach 2016 - 2018, z przeznaczeniem dla rodzin zastępczych w latach 2016 - 2018). Na utrzymanie placówek opiekuńczo - wychowawczych w dziale 855 od 9,59% do 10,06% wydatków.

Trzy pozostałe działy pod względem wartości wydatków to:

853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w którym największy udział mają wydatki w Powiatowym Urzędzie Pracy;

750 - Administracja publiczna, w którym największy udział miały wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń;

754 – Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa, dominują uposażenia funkcjonariuszy i pochodne.

Tabela 5. Zestawienie wydatków Powiatu według działów, w latach 2016 - 2018 (dane w zł)

Dział	2016	udział % do dochodów ogółem	2017	udział % do dochodów ogółem	2018	udział % do dochodów ogółem
010 - Rolnictwo i łowiectwo	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	0,00%	51 560,00 zł	0,06%
020 - Leśnictwo	227 065,92 zł	0,49%	225 506,64 zł	0,44%	304 602,86 zł	0,36%
600 - Transport i łączność	2 732 350,88 zł	5,87%	4 660 210,66 zł	9,08%	32 329 034,65 zł	38,20%
630 - Turystyka	9 317,99 zł	0,02%	6 390,75 zł	0,01%	9 240,06 zł	0,01%
700 - Gospodarka mieszkaniowa	144 745,00 zł	0,31%	118 326,79 zł	0,23%	129 607,56 zł	0,15%
710 - Działalność usługowa	527 673,55 zł	1,13%	576 354,78 zł	1,12%	733 789,62 zł	0,87%

750 - Administracja publiczna	3 847 461,34 zł	8,27%	3 688 621,68 zł	7,19%	4 629 520,63 zł	5,47%
751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	0,00%	37 387,46 zł	0,04%
752 - Obrona narodowa	3 864,21 zł	0,01%	3 956,99 zł	0,01%	26 564,00 zł	0,03%
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 221 446,93 zł	6,93%	3 769 624,73 zł	7,35%	3 954 814,28 zł	4,67%
755 - Wymiar sprawiedliwości	123 600,00 zł	0,27%	125 207,99 zł	0,24%	125 208,00 zł	0,15%
757 - Obsługa długu publicznego	747 036,19 zł	1,61%	707 172,93 zł	1,38%	655 683,06 zł	0,77%
801 - Oświata i wychowanie	14 756 133,81 zł	31,72%	15 349 776,80 zł	29,91%	13 484 882,38 zł	15,93%
851 - Ochrona zdrowia	2 195 920,40 zł	4,72%	2 502 421,92 zł	4,88%	3 241 011,55 zł	3,83%
852 - Pomoc społeczna	12 793 424,61 zł	27,50%	8 852 235,98 zł	17,25%	9 153 507,17 zł	10,82%
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 168 460,73 zł	6,81%	3 422 440,92 zł	6,67%	5 468 929,12 zł	6,46%
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	1 896 849,02 zł	4,08%	2 028 592,22 zł	3,95%	2 074 378,50 zł	2,45%
855 - Rodzina	0,00 zł	0,00%	5 164 043,04 zł	10,06%	8116002,79	9,59%
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	63 330,37 zł	0,14%	52 469,61 zł	0,10%	41 205,59 zł	0,05%
920 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	23 487,61 zł	0,05%	22 141,24 zł	0,04%	25 278,99 zł	0,03%
926 - Kultura fizyczna i sport	33 007,79 zł	0,07%	43 721,09 zł	0,09%	38 576,78 zł	0,05%
Razem	46 515 176,35 zł	100,00%	51 319 216,76 zł	100,00%	84 630 785,05 zł	100,00%

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

W latach 2016 - 2018 Powiat zaciągnął kredyty o łącznej wartości 18.815.370,62 zł w tym 13.657.323,66 zł na sfinansowanie deficytu, 5.158.046,96 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji. Spłaty kredytów i wykup obligacji w latach 2016 – 2018 wyniosły 5.158.046,96 zł. Zatem w analizowanym okresie, zadłużenie Powiatu z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji, oraz sprzedaży wierzytelności z długu szpitala wzrosło o 10.056.642,62 zł (w tym 6.067.122,70 zł z tyt. sprzedaży wierzytelności szpitala) do poziomu 31.884.047,21 zł.

W tym samym okresie na wydatki majątkowe przeznaczono łącznie 44.076.554,54 zł.

Tabela 6. Dochody, wydatki oraz przychody i rozchody Powiatu, w latach 2016 – 2018

	2016	2017	2018
Dochody	47 671 272,33 zł	52 283 679,40 zł	72 578 652,75 zł
Wydatki	46 515 176,35 zł	51 319 216,76 zł	84 630 785,05 zł
Saldo	1 156 095,98 zł	1 036 600,68 zł	-12 052 132,30 zł
Przychody, w tym:	1 750 000,00 zł	3 789 066,54 zł	16 041 523,66 zł
<i>kredyty</i>	1 750 000,00 zł	1 942 846,96 zł	15 122 523,66 zł
<i>obligacje</i>	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
<i>inne źródła</i>	0,00 zł	1 846 219,58 zł	919 000,00 zł
Rozchody	1 750 000,00 zł	3 234 475,00 zł	1 465 200,00 zł

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

3.2 Zobowiązania Powiatu Sępoleńskiego

3.2.1 Zobowiązania Powiatu Sępoleńskiego w latach 2016 – 2018

Na koniec 2018 r. zadłużenie Powiatu wynosiło 31.884.047,21 zł, w tym 25.816.924,51 zł dotyczyło zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji, a 6.067.122,70 zł dotyczyło długu spłacanego wydatkami na rozbudowę szpitala.

Relacja rozchodów i wydatków przeznaczonych na obsługę długu, do dochodów budżetu, wahała się w latach 2016 - 2018 w przedziale od 5,24% w 2016 r. do 7,59% w 2017 i do 2,92% w 2018r. Relacja zadłużenia do dochodów budżetu wzrosła w analizowanym okresie z 44,21% w 2016r., 36,30 w 2017r., do 43,70% w 2018r.

Przyczyną wzrostu zadłużenia była konieczność realizacji inwestycji w latach 2011-2014 dotyczącej „Rozbudowy z przebudową Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku w celu dostosowania zakładu opieki zdrowotnej do obowiązujących przepisów prawa” z własnych środków oraz dalsze przystosowanie szpitala do ciągle zmieniających się standardów. Poza tym w związku z nawałnicą, która przeszła przez teren Powiatu Sępoleńskiego konieczna była odbudowa i przebudowa dróg powiatowych na wartość 32.329.034,65 zł. Powiat mając ograniczony wpływ na wielkość dochodów własnych musiał się zadłużyć na wykonanie w/w zadań inwestycyjnych.

Tabela 7. Wartość zobowiązań Powiatu z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych na koniec lat 2016 - 2018 oraz wydatki na obsługę tych zobowiązań (dane w zł)

	2016	2017	2018
Łączna kwota przypadających do spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych wraz z odsetkami	2 497 036,19 zł	3 941 647,93 zł	2 120 883,06 zł
Łączne zadłużenie obejmujące zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek, papierów wartościowych (w tym dług na rozbudowę szpitala)	21 076 828,59 zł	18 977 299,55 zł	31 884 047,21 zł
<i>W tym wydatki na rozbudowę szpitala</i>	7 568 274,70 zł	6 817 698,70 zł	6 067 122,70 zł
<i>W tym kredyty, pożyczki i obligacje</i>	13 508 553,89 zł	12 159 600,85 zł	25 816 924,51 zł
Obsługa zadłużenia/ dochody budżetu	5,24%	7,53%	2,91%
Zadłużenie/ dochody budżetu	44,21%	36,30%	43,70%

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

3.2.2 Zobowiązania Powiatu Sępoleńskiego na dzień 31.12.2018

Na dzień 31.12.2018 r. wartość zobowiązań Powiatu wynosiła 31.884.047,21 zł, z wyżej wymienionej kwoty 25.816.924,51 zł dotyczyło zadłużenia z tytułu zaciągniętych

kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji, a 6.067.122,70 zł dotyczyło długu spłacanego wydatkami na rozbudowę szpitala.

Brak możliwości zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego, który umożliwiłby restrukturyzację zadłużenia. Spłata zadłużenia kredytem konsolidacyjnym zgodnie z obowiązującymi przepisami, musi być wykazana przy obliczeniu relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym pomimo poprawy sytuacji finansowej, która byłaby skutkiem zaciągnięcia kredytu skonsolidowanego (zawarcie umów na innych warunkach niż dotychczasowe umowy) pogorszeniu uległyby wskaźniki wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przyczyną konieczności opracowania programu postępowania naprawczego jest niemożliwość zaplanowania tak wydatków, aby osiągnąć wskaźniki zadłużenia w 2019 roku. Powiat nie osiąga bowiem dochodów w wysokości umożliwiających sfinansowanie wszystkich ustawowych zadań Powiatu i osiągnięcia wskaźników. Podkreślić należy, że nigdy nie było zobowiązań wymagalnych na koniec roku jak i w czasie roku. Ponadto nie bez znaczenia jest fakt, że dane niezbędne do obliczenia relacji, której niespełnienie uniemożliwia uchwalenie budżetu na dany rok, są danymi historycznymi. W momencie opracowywania programu postępowania naprawczego Władze Powiatu nie mają już na te dane wpływu.

Szczegóły dotyczące zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji prezentuje Tabela 8 na stronie 22 oraz przewidywanego zadłużenia w latach 2019 - 2021 z uwzględnieniem tylko już zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji.

**Tabela 8. Zobowiązania Powiatu na lata 2018-2021 bez nowych zobowiązań
- stan na dzień 31.12.2018 r.**

Tabela nr 8. Zobowiązania Powiatu Sępoleńskiego na lata 2019-2021 bez nowych zobowiązań - stan na dzień 31.12.2018 r.

LP	NAZWA ZOBOWIAZANIA	TERMIN ZACIĄGNIĘCIA ZOBOWIAZANIA	NAZWA/RODZAJ ZADANIA	KWOTA POZOSTAŁEJ RATY ZOBOWIAZANIA	TERMIN SPŁATY RAT ZGODNIE Z UMOWAMI	KWOTA ZADŁUŻENIA NA KONIEC ROKU 2018	KWOTA SPŁATY W ROKU 2019	KWOTA ZADŁUŻENIA NA KONIEC ROKU 2019	KWOTA SPŁATY W ROKU 2020	KWOTA ZADŁUŻENIA NA KONIEC ROKU 2020	KWOTA SPŁATY W ROKU 2021	KWOTA ZADŁUŻENIA NA KONIEC ROKU 2021
1	OBLIGACJE KOMUNALNE BGK SERIA I	14.12.2007	SPRANSKOWANIE FUNKCJONALNOŚCI DEFICYTU BUDŻETOWEGO W 2013 ROKU	300 000,00	14.12.2019	300 000,00	300 000,00	0,00		0,00		0,00
RAZEM OBLIGACJE UMOWA O OBSŁUGĘ I GWARANTOWANIE EMISJI OBLIGACJI Z DNIA 11.12.2008 ROKU				300 000,00		300 000,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1	KREDYT DŁUGOTERMINOWY 148/2012/06 (AB 273.7.2012) BS BYDGOSZCZ - ODDZIAŁ ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	09.10.2012	SPRANSKOWANIE FUNKCJONALNOŚCI DEFICYTU BUDŻETOWEGO W 2013 ROKU	40 000,00	31.01.2019	40 000,00	40 000,00	0,00				
2	KREDYT DŁUGOTERMINOWY CE/9/GIN/9/2012 (AB 273.10.2012) BS WIECIBORK	14.12.2012	SPRANSKOWANIE FUNKCJONALNOŚCI DEFICYTU BUDŻETOWEGO W 2012 ROKU	530 000,00	31.10.2019	530 000,00	530 000,00	0,00				
3	KREDYT DŁUGOTERMINOWY 134/2013/008 (AB 273.39.2013) BS Bydgoszcz - ODDZIAŁ ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	15.11.2013	SPRANSKOWANIE DEFICYTU ROKU BUDŻETOWEGO W WYKONANIU 1 864 859,96 ZŁ SPŁATY WZROSTAJĄCEJ W ZADANIACH KREDYTOWYCH ZOBOWIĄZANIE W WYKONANIU 1 801 537,58 ZŁ	437 500,00	01.06.2020			437 500,00				
				437 500,00	02.11.2020			437 500,00				
				437 500,00	31.05.2021					437 500,00		
				437 500,00	31.05.2022							
				437 500,00	31.05.2023							
3			437 500,00	31.05.2024	2 625 000,00		2 625 000,00		1 750 000,00		1 312 500,00	
4	KREDYT DŁUGOTERMINOWY nr 40102014620000749600867051 (AB 273.59.2014) PKO Warszawa	01.12.2014	SPRANSKOWANIE WYKUPU OBLIGACJI W WYKONANIU 186 485,96 ZŁ SPŁATY WZROSTAJĄCEJ W ZADANIACH KREDYTOWYCH ZOBOWIĄZANIE W WYKONANIU 1 400 000,00 ZŁ	700 000,00	DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 30 000,00 ZŁ W STYCZNIU CO ROKU 20 000,00 ZŁ POCZĄTEK SPŁATY OD 2017 ROKU z wyjątkiem roku 2019 na 2020 podwójnie			700 000,00				
				350 000,00						350 000,00		
				350 000,00								
				240 000,00	W 2019 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ					700 000,00		350 000,00
				240 000,00	W 2020 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 40 000,00 ZŁ		240 000,00					
				240 000,00	W 2021 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ				240 000,00			
				480 000,00	W 2022 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 40 000,00 ZŁ					240 000,00		
				480 000,00	W 2023 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 40 000,00 ZŁ							
				360 000,00	W 2024 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 30 000,00 ZŁ							
				186 553,89	W 2025 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 30 000,00 ZŁ W LIPCU 6 553,89 ZŁ	2 225 553,89		1 986 553,89		1 746 553,89		1 506 553,89
5	KREDYT DŁUGOTERMINOWY nr AB 273.1.2016 - ozn. Powiatu Sępoleńskiego nr CE/1/GRK/1/2016 - ozn. BS Węcbork	2016	SPRANSKOWANIE WYKUPU OBLIGACJI W WYKONANIU 89 000,00 ZŁ SPŁATY WZROSTAJĄCEJ W ZADANIACH KREDYTOWYCH ZOBOWIĄZANIE W WYKONANIU 89 000,00 ZŁ	240 000,00	W 2019 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ		240 000,00					
				240 000,00	W 2020 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 40 000,00 ZŁ					240 000,00		
				240 000,00	W 2021 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ						240 000,00	
				240 000,00	W 2022 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ						240 000,00	
				240 000,00	W 2023 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2024 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				190 000,00	W 2025 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ W PAŹDZIERNIKU 10 000,00 ZŁ	1 630 000,00		1 390 000,00		1 150 000,00		910 000,00
				12 000,00	W 2019 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 1 000,00 ZŁ		12 000,00					
				250 846,96	W 2020 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ W LUTYM 30 846,96 ZŁ					250 846,96		
				240 000,00	W 2021 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ						240 000,00	
6	KREDYT DŁUGOTERMINOWY nr AB 273.9.2017 - ozn. Powiatu Sępoleńskiego nr 73/2017/006 - ozn. BS Bydgoszcz ODDZIAŁ ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	2017	SPRANSKOWANIE WYKUPU OBLIGACJI W WYKONANIU 89 000,00 ZŁ SPŁATY WZROSTAJĄCEJ W ZADANIACH KREDYTOWYCH ZOBOWIĄZANIE W WYKONANIU 1 342 946,96 ZŁ	240 000,00	W 2022 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2023 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2024 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2025 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2026 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ							
				240 000,00	W 2027 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 20 000,00 ZŁ	1 942 846,96		1 930 846,96		1 680 000,00		1 440 000,00
				12 000,00	W 2020 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 1 000,00 ZŁ					12 000,00		
				1 310 523,66	W 2021 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 110 000,00 ZŁ W GRUDNIU 100 523,66 ZŁ						1 310 523,66	
				1 380 000,00	W 2022 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 110 000,00 ZŁ							
				1 680 000,00	W 2023 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 140 000,00 ZŁ							
7	KREDYT DŁUGOTERMINOWY nr S2309/KO/2018 Gelin Noble Bank S.A. Warszawa	2018	SPRANSKOWANIE WYKUPU OBLIGACJI W WYKONANIU 1 180 280,00 ZŁ SPŁATY WZROSTAJĄCEJ W ZADANIACH KREDYTOWYCH ZOBOWIĄZANIE W WYKONANIU 11 802 323,49 ZŁ	1 680 000,00	W 2024 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 140 000,00 ZŁ							
				2 460 000,00	W 2025 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 200 000,00 ZŁ							
				3 300 000,00	W 2026 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 275 000,00 ZŁ							
				3 300 000,00	W 2027 DO KOŃCA KAZDEGO M-CA PO 275 000,00 ZŁ	15 122 523,66		15 122 523,66		15 110 523,66		13 800 000,00
RAZEM KREDYTY				25 516 924,51		25 516 924,51	1 062 000,00	24 454 924,51	2 317 846,96	22 137 077,55	2 818 023,66	19 319 053,89
RAZEM OBLIGACJE, POŻYCZKI, KREDYTY - ZADŁUŻENIE I SPŁATY NA DANY ROK WG UMÓW				25 516 924,51		25 516 924,51	1 362 000,00	24 454 924,51	2 317 846,96	22 137 077,55	2 818 023,66	19 319 053,89
KWOTA DŁUGU "ROZBUDOWA SZPITALA" - SPŁATA Z WYDATKÓW BUDŻETU				6 067 122,70		6 067 122,70	750 576,00	5 316 546,70	750 576,00	4 565 970,70	750 576,00	3 815 384,70
RAZEM ZADŁUŻENIE				31 884 047,21		31 884 047,21	29 771 471,21	26 703 048,25	26 703 048,25	26 703 048,25	23 134 448,59	

Źródło: Opracowanie własne - dane Powiatu Sępoleńskiego wg zawartych umów

Źródło: Opracowanie własne - dane Powiatu Sępoleńskiego wg zawartych umów.

3.3 Przyczyny zagrożenia realizacji zadań publicznych

Podstawową przyczyną trudnej sytuacji finansowej Powiatu są:

- wysokie zadłużenie, skutkujące wysokimi wydatkami na jego obsługę;
- konieczność realizacji inwestycji „Rozbudowy, przebudowy i doposażenia Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku w celu dostosowania zakładu opieki zdrowotnej do obowiązujących przepisów prawa” bez udziału środków zewnętrznych skutkujących wykupem wierzytelności w roku 2015 i w następnych latach do roku 2026 w kwocie po 750.576,00 zł rocznie, a w roku 2027 ostatnia rata w kwocie 62.514,70 zł wraz z należnymi odsetkami w okresie 2019-2027 - 1.217.877,30 zł. Ciągłe zmieniające się przepisy prawa w sprawie standaryzacji szpitali powiatowych zobowiązuje powiat do ponoszenia na ten cel wydatków w kwotach 2018r. – 2.094.935,55 zł, 2019r. – 765.500,00 i 2020r. – 363.000,00 zł.

Na dzień 31.12.2018 r. Powiat był znacząco zadłużony. Wartość zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji wyniosła 31.884.047,21 zł, w tym wykup wierzytelności szpitala 6.067.122,70 zł, co przy dochodach na poziomie średniej z lat 2016-2018 57.535.247,51 zł, daje relację zadłużenia do dochodów na poziomie 55,42%. Wydatki na obsługę zadłużenia w 2018 r. wyniosły 2,92% dochodów.

Należy wskazać, że zadłużenie Powiatu rosło na przestrzeni wielu lat. Wzrost zadłużenia w latach 2012-2014 wyniósł 10.433.544,29 zł. Przyczyną była konieczność realizacji inwestycji „Rozbudowy, przebudowy i doposażenia Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku w celu dostosowania zakładu opieki zdrowotnej do obowiązujących przepisów prawa”. Pozostała kwota zobowiązań, tj. 10.816.082,41 zł została zaciągnięta przed 2012 r. Pozytywnym jest, że przyrost zobowiązań w tych trzech latach był niższy od wartości poniesionych wydatków majątkowych (17.543.984,05 zł), co oznacza, że wydatki majątkowe były częściowo

finansowane z dochodów bieżących, które były wyższe od wydatków bieżących w latach 2012 - 2014.

Poza tym w sierpniu 2017 roku przez teren Powiatu Sępoleńskiego przeszła nawałnica czyniąc spustoszenie, między innymi zdewastowała drogi powiatowe. Przywrócenie tych dróg do używalności w 2018r. kosztowało powiat 28.992.987,84 zł. Żeby zrealizować to zadanie Powiat musiał zaciągnąć na ten cel kredyt w 2018 roku na kwotę 9.628.313,90 zł.

Ponadto Powiat boryka się z typowymi problemami, które występują także w innych powiatach, tj.:

- wzrastająca liczba realizowanych zadań;
- niewielki majątek;
- niewielkie możliwości wpływu na wysokość dochodów własnych
- duży udział w wydatkach oświaty, w której system wynagradzania nie jest zależny od Władz Powiatu;
- duże uzależnienie dochodów budżetu od subwencji i dotacji z budżetu centralnego.

3.4 Przyczyny programu postępowania naprawczego

Trudna sytuacja finansowa, w jakiej znalazł się Powiat od 2013 r. skutkowałą osiągnięciem takich wskaźników obsługi zadłużenia, które uniemożliwiały uchwalenie budżetu na 2015-2017 spełniających wymogi określone w ustawie o finansach publicznych oraz w latach 2019-2021. Następstwem tego było podjęcie uchwały nr II/5/2019 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 16 stycznia 2019 roku w sprawie wezwania Powiatu Sępoleńskiego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego zgodnie z art. 240a ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zakładane znaczące wartości wykupu obligacji oraz spłaty kredytów w latach 2019-2021 skutkują wysokimi wskaźnikami dotyczącymi obsługi zadłużenia w relacji do dochodów budżetu. W tej sytuacji nie byłoby możliwe spełnienie przez Powiat warunku określonego w art. 243 ustawy o

finansach publicznych. W związku z powyższym, konieczne stało się opracowanie programu postępowania naprawczego, zgodnie z art. 240a ustawy o finansach publicznych.

4. Plan przedsięwzięć naprawczych z harmonogramem ich wprowadzania.

4.1 Działania zmierzające do poprawy finansów Powiatu podejmowane przez Władze Powiatu przed rozpoczęciem opracowania programu postępowania naprawczego.

Przed rozpoczęciem opracowania programu postępowania naprawczego, Władze Powiatu podjęły działania zmierzające do poprawy sytuacji finansowej Powiatu. Działania zostały przeprowadzone w następujących obszarach:

1. Racjonalizacja wydatków rzeczowych:

- a) ograniczono zużycie tonerów i tuszy poprzez wydruki jednokolorowe oraz rezygnację z drukarek wymagających wyższych kosztów utrzymania;

2. Pozostałe działania:

- a) wprowadzono stały monitoring wydatków przez Skarbnika i Zarząd Powiatu;
- b) zobowiązano dyrektorów jednostek organizacyjnych Powiatu do przygotowania analizy swoich placówek pod kątem oszczędności wydatków;
- c) niepodwyższenie diet Radnych Powiatu od 2014 roku;

Wymienione działania zostały podjęte przed rozpoczęciem prac nad programem postępowania naprawczego, a ich efekty zostały uwzględnione w projekcie budżetu na 2019r., przyjętym przez Zarząd.

4.2 Plan przedsięwzięć naprawczych

W celu poprawy sytuacji finansowej Powiatu, Zarząd Powiatu Sępoleńskiego zamierza wprowadzić następujące działania naprawcze:

- wprowadzić oszczędności w wydatkach majątkowych, dopasowując je do możliwości finansowych Powiatu;

- wprowadzić oszczędności w wydatkach osobowych;
- wprowadzić oszczędności w wydatkach rzeczowych.

Ponadto, zgodnie z zapisami art. 240a ust. 5 i 6 Ustawy o finansach publicznych, w okresie realizacji postępowania naprawczego:

- nie będą podejmowane nowe inwestycje finansowane kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- nie będzie udzielana pomoc finansowa innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- nie będą udzielane poręczenia, gwarancje i pożyczki;
- nie będą ponoszone wydatki na promocję Powiatu;
- zostanie ograniczona realizacja zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych;
- do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków na diety radnych oraz wynagrodzenie Zarządu Powiatu nie będzie przekraczać wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego; w rzeczywistości, założenia programu przewidują zamrożenie wydatków na wynagrodzenia dla Zarządu Powiatu oraz zamrożenie wydatków na diety radnych.

4.2.1 Oszczędności w wydatkach majątkowych

Dla potrzeb programu naprawczego przyjęto następujące założenia dotyczące wydatków majątkowych:

Tabela 9. Wydatki inwestycyjne na 2019 rok

Lp.	Dział	Rozdział	§*	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne koszty finansowe	Planowane wydatki						jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
						rok budżetowy 2019 (8+9+10+11)	z tego źródła finansowania					
							dochody własne jst	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 u.f.p.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12
1	600	60014	6050	Kontynuacja budowy chodników w ciągu dróg powiatowych w oparciu o pomoc finansową udzieloną przez samorząd Gminy Kamień Krajeński	50 000,00	50 000,00	25 000,00	0,00	A.	25 000,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
2	600	60014	6050	Kontynuacja budowy chodników w ciągu dróg powiatowych w oparciu o pomoc finansową udzieloną przez samorząd Gminy Sępólno Krajeńskie	50 000,00	50 000,00	25 000,00	0,00	A.	25 000,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
3	600	60014	6050	Kontynuacja budowy chodników w ciągu dróg powiatowych w oparciu o pomoc finansową udzieloną przez samorząd Gminy Sośno	50 000,00	50 000,00	25 000,00	0,00	A.	25 000,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
4	600	60014	6050	Kontynuacja budowy chodników w ciągu dróg powiatowych w oparciu o pomoc finansową udzieloną przez samorząd Gminy Więcbork	50 000,00	50 000,00	25 000,00	0,00	A.	25 000,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
5	600	60014	6050	Przebudowa DP nr 1125C relacji Sypniewo-Borzyszkowo na odcinku Lubcza-Borzyszkowo w zakresie XI ETAPU realizowanego w oparciu o pomoc finansową udzieloną przez samorząd Gminy Więcbork	110 000,00	110 000,00	55 000,00	0,00	A.	55 000,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		

				(pomoc finansowa = 50% planowanego wydatku)					C.	0,00		
6	600	60014	6050	Kontynuacja Etap II opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przebudowy DP nr 1129C relacji Sępólno Krajeńskie -Nowy Dwór-Więcbork na odcinku Nowy Dwór-Więcbork o dł. ca 3,3 km	100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	A.	0,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
7	600	60014	6050	Przystosowanie części pomieszczeń piwnicznych na jadalnię (wypełnienie obowiązku nałożonego przez Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy)	20 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00	A.	0,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
8	600	60014	6060	Wykupy gruntów (porządkowanie stanu prawnego pasów drogowych)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	0,00	A.	0,00	0,00	Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr.
									B.	0,00		
									C.	0,00		
9	710	71012	6057	Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0	2 614 948,54	573 887,11	0,00	0,00	A.	0,00	573 887,11	Starostwo Powiatowe - Geodezja
			B.						0,00			
			C.						0,00			
			6059			101 274,20	101 274,20	0,00	A.	0,00	0,00	
									B.	0,00		
									C.	0,00		
10	750	75020	6060	Zakup oprogramowania do obsługi zadań związanych z transportem publicznym	13 000,00	13 000,00	13 000,00	0,00	A.	0,00	0,00	Starostwo Powiatowe
									B.	0,00		
									C.	0,00		
11	851	85111	6050	Rozbudowa z przebudową Szpitala Powiatowego im. Adama Gacy i Józefa Łaskiego NZOZ w Więcborku	14 097 657,85	750 576,00	750 576,00	0,00	A.	0,00	0,00	NOVUM MED w Więcborku - Starostwo
									B.	0,00		
									C.	0,00		

12	851	85111	6030	Wniesienie wkładów z przeznaczeniem na projekt "Podniesienie jakości świadczonych usług poprzez rozbudowę, przebudowę i doposażenie Szpitala Powiatowego im. Dr Adama Gacy i dr Józefa Łaskiego NZOZ w Więcborku - Szpital"	2 121 500,00	765 500,00	765 500,00	0,00	A.	0,00	0,00	NOVUM MED w Więcborku - Starostwo
									B.	0,00		
									C.	0,00		
13	852	85202	6050	Budowa windy wraz z adaptacją pomieszczeń budynku B dla potrzeb mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim przy ul. Podgórnej 2 i utworzenie 2 mieszkań chronionych	1 095 534,00	285 859,62	253 859,62	0,00	A.	0,00	0,00	DPS Kamień Kraj. ul. Podgórna
									B.	0,00		
									C.	0,00		
	900	90019	6050				32 000,00	0,00	A.	0,00	0,00	
									B.	0,00		
									C.	0,00		
Ogółem				20 397 640,39	2 945 096,93	2 216 209,82	0,00		155 000,00	573 887,11	χ	

Sporządziła: Karolina Górna

- Pomoc z Gmin i Powiatów
- A. Powiatów
- B. Dotacja z PFRON
- C. Dotacja celowa z budżetu państwa

- w 2019 r. zaplanowano wydatki majątkowe na wartość 2.945.096,39 zł,
- w 2020 r. zaplanowano wydatki majątkowe na wartość 2.500.000,00 zł,
- w 2021 r. zaplanowano wydatki majątkowe na wartość 2.500.000,00 zł,

Przyjęty na potrzeby programu naprawczego poziom wydatków majątkowych należy traktować jako minimalny. Ponadto, jeśli w początkowym okresie realizacji programu naprawczego pojawi się szansa na pozyskanie dotacji inwestycyjnych z funduszy Unijnych, Władze Powiatu będą traktować zaplanowane wydatki majątkowe jako zapewnienie środków na wkład własny, a otrzymane środki zewnętrzne zwiększą wartość zaplanowanych wydatków inwestycyjnych.

4.2.2 Oszczędności w wydatkach osobowych

W ramach programu postępowania naprawczego przewidziano podjęcie następujących działań zmierzających do zmniejszenia wydatków osobowych:

- zmniejszenie zatrudnienia w Starostwie i w podległych jednostkach organizacyjnych; w ramach opracowywania programu postępowania naprawczego kontynuowano przegląd zatrudnienia w Starostwie i w podległych jednostkach; spadek zatrudnienia prognozuje się w następujących grupach:
 - pracownicy przechodzący na emeryturę, w miejsce których nie zakłada się zatrudniania nowych pracowników;
 - planowane zwolnienia pracowników nie wpłyną ujemnie na pełną realizację zadań;

Prognozę spadku zatrudnienia sporządzono do roku 2021, w przeliczeniu na etaty; w 2019 r. założono spadek zatrudnienia o 1 etat, w 2020 -1 etat oraz w 2021r - 2 etaty, podsumowanie zakładanego spadku zatrudnienia przedstawia tabela poniżej:

Tabela 10. Planowany spadek zatrudnienia w Starostwie i w jednostkach organizacyjnych (dane w etatach)

	2019	2020	2021	Suma
Pracownicy odchodzący na emerytury	1	-	-	1
Planowane zwolnienia pracowników	-	1	2	3
Razem spadek zatrudnienia	1	1	2	4

Źródło: Założenia Zarządu Powiatu Sępoleńskiego

- zastąpienie nauczycieli o wyższym stopniu awansu zawodowego (nauczyciele dyplomowani i mianowani), odchodzących na emeryturę, nauczycielami o niższym stopniu awansu zawodowego; zmiana ta nie wiąże się ze spadkiem zatrudnienia - oszczędności powstaną w wyniku niższego poziomu wynagrodzeń nauczycieli o niższym

stopniu awansu zawodowego, zastępujących nauczycieli odchodzących na emerytury, nie wyliczono efektu ponieważ nieznane są stopnie awansu w przyszłych latach;

- spadek wynagrodzeń pracowników Starostwa i podległych jednostek w stosunku do zatrudnionych w pozostałych sektorach gospodarki narodowej;

4.2.3 Oszczędności w wydatkach rzeczowych.

Dla potrzeb programu naprawczego założono następujące oszczędności w wydatkach rzeczowych:

- w latach 2019-2021 zamrożenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia, pozostałych usług oraz pozostałych wydatków na poziomie wydatków z 2018 r.
- w 2019-2021 - założono utrzymanie likwidacji dystrybutora wody
- ograniczenie wydatków na usługi remontowe poprzez utrzymanie ekipy remontowej składającej się z pracowników zatrudnionych na roboty publiczne;
- zmniejszenie wydatków na zakup usług telekomunikacyjnych przez utrzymanie zmniejszenia trzech numerów komórkowych;
- dalsze niezrealizowanie wydatków na dotacje dla gminnych spółek wodnych;
- utrzymanie redukcji wydatków na dotacje dla stowarzyszeń o 50%
- utrzymanie powierzenia obsługi BHP pracownikowi PUP
- likwidacja wydatków przeznaczonych na zakup mydła i ręczników dla pracowników

4.2.4 Pozostałe oszczędności i inne działania naprawcze.

Pozostałe oszczędności wynikają z konieczności spełnienia wymogów art. 240a ustawy o finansach publicznych, tj.:

- zaprzestanie ponoszenia wydatków na promocję Powiatu - wydatki te zostaną zawieszone tylko na czas realizacji programu postępowania naprawczego;

- zamrożenie wydatków na wynagrodzenia Starosty, V-ce Starosty na okres programu postępowania naprawczego na poziomie obniżonych płac w 2018 roku;
- zamrożenie wydatków na diety radnych na lata 2019 - 2021, na poziomie obniżonych wydatków 2014 r.; zgodnie z art. 240a ust. 6 ustawy o finansach publicznych, "począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków na diety radnych [...] nie może przekroczyć wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego";

Ponadto, w ramach Programu postępowania naprawczego przewidziano podjęcie następujących działań:

1. Promocja oferty edukacyjnej szkół wśród uczniów gimnazjów naszego powiatu, jak i powiatów ościennych, w celu pozyskania jak największej ilości uczniów do szkół co wpłynie na wysokość subwencji.
2. Przeniesienie działalności z wydzierżawionych pomieszczeń do pomieszczeń własnych Powiatu.

Skutki finansowe wymienionych powyżej działań nie podlegały wycenie w ramach przygotowania programu postępowania naprawczego. Powyższe założenia są dodatkowymi, w wyniku których możliwe są do osiągnięcia dodatkowe dochody i oszczędności.

3. Likwidacja stołówki w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku przy ul. Pocztowej 9.

4.3. Harmonogram wprowadzania działań naprawczych

Przedstawione w poprzedniej części dokumentu działania naprawcze są poprzedzone pracami przygotowawczymi, związanymi ze stroną formalno - prawną i organizacyjną programu

postępowania naprawczego. W związku z powyższym, w tabeli z harmonogramem ujęto wszystkie działania niezbędne do wykonania, od których zależy powodzenie programu postępowania naprawczego.

Tabela 11. Harmonogram działań naprawczych

Rodzaj podejmowanych działań	Osoby/ podmioty odpowiedzialne	Efekt	Termin realizacji
Prace przygotowawcze			
Opracowanie programu postępowania naprawczego	Wydział Finansów Starostwa Powiatowego w Sępólnie Krajeńskim	Program postępowania naprawczego dla Powiatu Sępoleńskiego	19.02.2019r.
Przedstawienie programu postępowania naprawczego Zarządowi Powiatu Sępoleńskiego	Skarbnik Powiatu Sępoleńskiego	Projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego	19.02.2019r.
Prezentacja programu postępowania naprawczego radnym Powiatu. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie programu postępowania naprawczego dla Powiatu Sępoleńskiego	Skarbnik Powiatu Sępoleńskiego Komisje stałe Rady Powiatu	Opinia Komisji stałych Rady Powiatu	27.02.2019r.
Przyjęcie programu postępowania naprawczego	Przewodniczący Rady Powiatu	Uchwała Rady Powiatu w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego	27.02.2019r.
Złożenie programu postępowania naprawczego do Regionalnej Izby Obrachunkowej	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego	Spełnienie deklaracji Zarządu Powiatu Sępoleńskiego	01.03.2019r.
Analiza programu postępowania naprawczego przez Regionalną Izbę Obrachunkową	Pracownicy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy	Wydanie przez Regionalną Izbę Obrachunkową opinii o programie postępowania naprawczego	marzec 2019r.
Działania restrukturyzacyjne			

Rodzaj podejmowanych działań	Osoby/ podmioty odpowiedzialne	Efekt	Termin realizacji
Zmniejszenie wydatków majątkowych	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego	Ograniczenie wydatków majątkowych w latach objętych programem postępowania naprawczego dla lat 2019-2021	Lata 2019-2021
Oszczędności w wydatkach osobowych	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego/ kierownicy podległych jednostek	Spadek poziomu zatrudnienia – utrzymanie biura ds. wspólnej obsługi finansowej placówek oświatowych, spadek wydatków na wynagrodzenia i pochodne w latach 2019-2021 - zamrożenie wydatków na wynagrodzenia w latach 2018-2021 (członków zarządu)	2019-2021 r. spadek poziomu zatrudnienia w Starostwie i w jednostkach podległych o 4 etatów: od 01.01.2019r. – spadek o 1 etat w PUP w Sępólnie Kraj. od 01.01.2020r. – spadek o 1 etatu w PUP w Sępólnie Kraj. od 01.01.2021r. – spadek o 1 etaty w PUP w Sępólnie Kraj. od 01.01.2021r. – spadek o 1 etat w Starostwie Powiatowym Zamrożenie wydatków na wynagrodzenia i pochodne w latach 2019-2021 na poziomie wydatków 2018 r. członkom zarządu
Zamrożenie i redukcja wydatków rzeczowych	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego / kierownicy podległych jednostek	Zamrożenie wzrostu wydatków na zakup materiałów i wyposażenia, usług oraz pozostałych wydatków w 2019 r. na poziomie wydatków z 2018 r.	Zamrożenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia - 2019 r. zamrożenie wydatków dotyczy 2019-2021 r. pozytywne efekty redukcji/ zamrożenia wydatków będą mieć miejsce w całym okresie prognozy: • utrzymanie likwidacja dystrybutora z wodą w latach 2019-2021 • utrzymanie likwidacja trzech służbowych telefonów komórkowych w latach 2019-2021 • utrzymanie ekipy remontowej w latach 2019-2021 • utrzymanie likwidacji wydatków na dotacje dla gminnych spółek wodnych w latach 2019-2021 • redukcja wydatków na dotacje dla stowarzyszeń o 50% w latach 2019-2021 • utrzymanie powierzenia obsługi bhp pracownikowi PUP w latach 2019-2021 • likwidacja wydatków na mydło i ręczniki dla pracowników Starostwa w latach 2019-2021 • redukcja wydatków na prenumeratę i publikację w latach 2019-2021
Zamrożenie wydatków na diety dla radnych oraz wydatków na wynagrodzenie Zarządu Powiatu	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego / Rada Powiatu	Zamrożenie wydatków	Lata 2019-2021
Likwidację wydatków na promocję	Zarząd Powiatu Sępoleńskiego	Brak wydatków na promocję w latach 2019-2021	Lata 2019-2021
Likwidacja stołówki przy internacie CKZiU w Więcborku ul. Pocztowa 9	Zarząd Powiatu / Dyrektor CKZiU w Więcborku	Spadek poziomu zatrudnienia oraz poziomu wypadków rzeczowych	01.07.2019r.

Źródło: Analizy własne/założenia Zarządu Powiatu Sępoleńskiego

5. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania.

5.1 Efekty finansowe zmniejszenia wydatków majątkowych

Efekty finansowe zmniejszenia wydatków majątkowych zostały oszacowane poprzez porównanie wydatków Powiatu w wariantcie zmniejszenia wydatków, z wariantem bez zmniejszania wydatków.

Dla potrzeb oszacowania wydatków przyjęto założenie, że wydatki majątkowe finansowane ze środków własnych (bez dotacji) w kolejnych latach kształtowałyby się na poziomie średnim z lat 2016 - 2018 i byłyby waloryzowane o inflację. W latach 2016-2018 średnie wydatki majątkowe finansowane ze środków własnych wyniosły 5.506.858,03 zł.

Tabela 12. Wydatki majątkowe Powiatu w latach 2016-2018 (dane w zł)

	2016	2017	2018
Wydatki majątkowe ogółem	1.156.095,98	4.629.968,55	37.748.863,97
Dotacje majątkowe na wydatki majątkowe	385.600,88	3.368.438,84	23.260.314,68
Wydatki majątkowe ogółem, finansowane ze środków własnych	770.495,10	1.261.529,71	14.488.549,29
Średnie wydatki majątkowe ogółem, finansowane ze środków własnych	5.506.858,03		

Źródło: Sprawozdania budżetowe Powiatu Sępoleńskiego

Średnią wartość wydatków majątkowych finansowanych ze środków własnych za lata 2016 - 2018 przyjęto jako hipotetyczną wartość wydatków w 2019 r., w przypadku braku ograniczania wydatków majątkowych - w kolejnych latach byłaby ona waloryzowana o wskaźnik inflacji. Tak oszacowane wydatki zestawiono z wydatkami z przygotowanej prognozy, zakładającej redukcję wydatków majątkowych - opis założeń znajduje się w punkcie 4.2.1 na stronie 26-28. Oszczędności związane z wydatkami majątkowymi w okresie realizacji programu postępowania naprawczego w latach 2019-2021

wyniosą 8.575.477,16 zł. Plan wydatków majątkowych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej wynosi:

w 2019 roku 2.945.096,93 zł, średnia wydatków 5.506.858,03 zł, oszczędności 2.561.761,10 zł,

w 2020 roku 2.500.000,00 zł, średnia wydatków 5.506.858,03 zł, oszczędności 3.006.858,03 zł,

w 2021 roku 2.500.000,00 zł, średnia wydatków 5.506.858,03 zł, oszczędności 3.006.858,03 zł.

5.2 Efekty finansowe oszczędności w wydatkach osobowych

Efekty finansowe oszczędności w wydatkach osobowych zostały oszacowane w kilku grupach:

- utrzymanie biura obsługi oświaty samorządowej.

Oszczędności z tego tytułu wyniosą (szczegółowe wyliczenia zawiera tabela 13):

w 2019 roku – 612.084,00 zł – 300.542,64 zł = 311.541,36 zł

w 2020 roku – 612.084,00 zł – 315.600,00 zł = 296.484,00 zł

w 2021 roku – 612.084,00 zł – 331.300,00 zł = 280.784,00 zł

Razem oszczędności w okresie programu postępowania naprawczego 888.809,36 zł.

Tabela 13. Zestawienie wynagrodzeń i oszczędności z tytułu powstania biura ds. wspólnej obsługi oświaty (dane w zł)

L.p.	Stanowisko	Wynagrodzenie zasadnicze	Wysługa lat	Dodatek funkcyjny	Premia	Inne	Razem	Miesięcznie 1 etat
ZSP Sępólno Krajeńskie								
1.	Referent	7 100,00 zł	923,00 zł		2 020,00 zł		10 043,00 zł	3 347,67 zł
2.	Główny księgowy	7 690,00 zł	770,50 zł	2 040,00 zł	1 771,33 zł	540,00 zł	12 811,83 zł	4 270,61 zł
LO Więcbork								
1.	Główny księgowy	7 833,00 zł	1 566,60 zł	1 566,60 zł	783,30 zł		11 749,50 zł	3 916,50 zł
ZSCKR								
1.	Główny księgowy	8 975,15 zł	1 795,02 zł	1 795,02 zł	2 393,37 zł		14 958,57 zł	4 986,19 zł
2.	księgowa ds. kadrowych	7 687,14 zł	1 229,94 zł		2 049,91 zł		10 966,99 zł	3 655,66 zł
PPP								
1.	Główny księgowy	7 905,00 zł	1 581,00 zł	1 581,00 zł	395,25 zł		11 462,25 zł	3 820,75 zł
LO Sępólno								
1.	Główny księgowy	8 127,90 zł	1 625,58 zł	1 625,58 zł	1 570,62 zł		12 949,68 zł	4 316,56 zł

CKZiU								
1.	Główny księgowy	6 536,46 zł	1 307,28 zł	1 833,36 zł	1 307,28 zł	780,00 zł	11 764,38 zł	3 921,46 zł
2.	Księgowa/zasiłek chorobowy	3 214,70 zł	482,20 zł		642,94 zł		4 339,84 zł	2 169,92 zł
ZS nr 2								
1.	Księgowa	7 902,67 zł	632,21 zł	277,75 zł	600,00 zł		9 412,63 zł	3 137,54 zł
2.	Referent	2 230,08 zł	289,92 zł				2 520,00 zł	840,00 zł
Razem							112 978,67 zł	38 382,86 zł

Roczny koszt wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, pochodnymi od wynagrodzeń i funduszem socjalnym 612.084,00 zł

Roczny koszt wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, pochodnymi od wynagrodzeń i funduszem socjalnym (5 osób) - referat obsługi oświaty 300.542,64 zł

Różnica - oszczędności roczne 311.541,36 zł

Źródło: Opracowanie własne Powiatu Sępoleńskiego

- dla pozostałych jednostek oszczędności zakładano zgodnie ze wskazaniem kierownictwa jednostek:

- Starostwo Powiatowe – 1 etat od 1 stycznia 2021r., oszczędności te z tytułu wynagrodzeń i pochodnych wyniosą miesięcznie 5.823,15 zł

w roku 2021 – 69.877,80 zł

Razem oszczędności z tego tytułu w okresie naprawczym 69.877,80 zł

- oszczędności wydatków na wynagrodzenia związane ze zmniejszeniem etatów w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2019r. 1 etat – 48.319,48zł, 2020r. 1 etat – 39.992,66zł, 2021r. 1 etat – 39.992,66zł

- 2019r. – 48.319,48 zł
- 2020r. – 88.312,14 zł
- 2021r. – 128.304,80 zł

Razem oszczędności w okresie Programu Postępowania Naprawczego w PUP – 264.936,42 zł

5.3. Efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych

Efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych zostały oszacowane w dwóch kategoriach:

- oszczędności związane z zamrożeniem w latach 2019-2021 wydatków na zakup materiałów i wyposażenia, pozostałych usług oraz pozostałych wydatków, na poziomie wydatków z 2018r.; wartość oszczędności oszacowano poprzez porównanie wydatków przy założeniu ich inflacyjnego wzrostu z poziomem wydatków przyjętym do prognozy; przy przyjętych założeniach, wartość oszczędności wyniesie w poszczególnych latach:

Razem 2019 rok 125.674,05 zł, w tym:

- w materiałach i wyposażeniu $2.703.246,87 \text{ zł} \times 2,3\% = 62.174,68 \text{ zł}$
- w pozostałych usługach $2.760.842,28 \times 2,3\% = 63.499,37 \text{ zł}$

Razem 2020 rok 136.602,23 zł, w tym:

- w materiałach i wyposażeniu $2.703.246,87 \text{ zł} \times 2,5\% = 67.581,17 \text{ zł}$
- w pozostałych usługach $2.760.842,28 \text{ zł} \times 2,5\% = 69.021,06 \text{ zł}$

Razem 2021 rok 136.602,23 zł, w tym:

- w materiałach i wyposażeniu $2.703.246,87 \text{ zł} \times 2,5\% = 67.581,17 \text{ zł}$
- w pozostałych usługach $2.706.842,28 \times 2,5\% = 69.021,06 \text{ zł}$

Łącznie oszczędności z tego tyt. w okresie programu postępowania naprawczego wyniosą 398.878,51 zł.

Ograniczenia wydatków na zakup materiałów i wyposażenia, usług oraz pozostałych wydatków:

- utrzymanie likwidacji dystrybutora wody przyniesie oszczędności w kwocie 12.780,00 zł w latach 2019 – 4.260,00 zł, 2020 – 4.260,00 zł, 2021 – 4.260,00 zł,
- utrzymanie ekipy remontowej przyniesie oszczędności na usługach remontowych łącznie za 3 lata 661.904,19 zł w/o kalkulacji rozliczenia pracy brygady remontowo-budowlanej (tabela 14.) zestawienie kosztów pracy brygady (tabela 15.)

Wyliczenie $291.433,80 - (64.867,18 + 5.631,89) = 220.634,73 \times 3 \text{ lata} = 661.904,19$

Tabela 14. Kalkulacja rozliczenia pracy brygady remontowo-budowlanej

KALKULACJA

NAZWA INWESTYCJI : Rozliczenie pracy brygady remontowo-budowlanej w roku 2018
 INWESTOR : Starostwo Powiatowe w Sępólnie Krajeńskim
 ADRES INWESTORA : Kościuszki 11, 89-400 Sępólno Krajeńskie
 DATA OPRACOWANIA : 12.02.2019

Stawka roboczogodziny : 13.50 zł
 Poziom cen :

NARZUTY

Koszty pośrednie [Kp] 65.00 % R+S
 Zysk [Z] 15.00 % R+S+Kp(R+S)
 VAT [V] 23.00 % $\Sigma(R+M+S+Kp(R+S)+Z(R+S))$

Wartość kosztorysowa robót bez podatku VAT : 236694.15 zł
 Podatek VAT : 54439.65 zł
 Ogółem wartość kosztorysowa robót : 291133.80 zł

Słownie: dwieście dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto trzydzieści trzy i 80/100 zł

KOSZTORYS

Lp.	Opis	j.m.	Nakłady	Koszt jedn.	R
1	Robocizna brygady remontowo-budowlanej w roku 2018 przy Starostwie Powiatowym w Sępólnie Krajeńskim obmiar = 1.000 rok kalendarzowy	rok kalendarzowy			
1*	-- R -- 168*11*5=9248r-g/rok kalendarzowy * 13.50zł/r-g	r-g	9248.0000	124740.000	124740.00
Razem koszty bezpośrednie:			124740.00		124740.00
Razem z narzutami:			236694.15	236694.150	236694.15
Cena jednostkowa:			236694.15		236694.150

PODSUMOWANIE**CAŁY KOSZTORYS**

	RAZEM	Robocizna	Materiały	Sprzęt
RAZEM	124740.00	124740.00		
Koszty pośrednie [Kp] 65% od (R+S)	81081.00	81081.00		
RAZEM	205821.00	205821.00		
Zysk [Z] 15% od (R+S+Kp(R+S))	30873.15	30873.15		
RAZEM	236694.15	236694.15		
VAT [V] 23% od ($\Sigma(R+M+S+Kp(R+S)+Z(R+S))$)	54439.65	54439.65		
RAZEM	291133.80	291133.80		

OGÓŁEM 291133.80

Słownie: dwieście dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto trzydzieści trzy i 80/100 zł

Dyrektor Wydziału Architektury,
Budownictwa i Rozwoju

mgr inż. Tomasz Bondarczyk

Tabela 15. Zestawienie kosztów pracy brygady remontowo-budowlanej

Miesiąc	Rok 2018			Liczba osób
	Wynagrodzenie brutto	Refundacja PUP	Różnica	
Styczeń	20 560,99 zł	17 226,93 zł	3 334,06 zł	6
Luty	17 572,64 zł	10 812,71 zł	6 759,93 zł	6
Marzec	16 390,19 zł	6 726,72 zł	9 663,47 zł	5
Kwiecień	10 882,26 zł	8 808,80 zł	2 073,46 zł	3
Maj	13 286,89 zł	9 609,60 zł	3 677,29 zł	4
Czerwiec	13 830,76 zł	7 847,84 zł	5 982,92 zł	4
Lipiec	13 830,76 zł	10 700,30 zł	3 130,46 zł	4
Sierpień	11 844,00 zł	11 256,00 zł	588,00 zł	5
Wrzesień	11 844,00 zł	11 256,00 zł	588,00 zł	5
Październik	11 844,00 zł	11 256,00 zł	588,00 zł	5
Listopad	11 350,50 zł	11 256,00 zł	94,50 zł	5
Grudzień	11 350,50 zł	11 256,00 zł	94,50 zł	5
	164 587,49 zł	128 012,90 zł	36 574,59 zł	
Składki ZUS 17,19%	28 292,59 zł	zawarte w refundacji	28 292,59 zł	
Razem	192 880,08 zł	128 012,90 zł	59,00 zł	
Średni miesięczny koszt	16 073,34 zł	10 667,74 zł	4,92 zł	
Średni miesięczny koszt na osobę	1 339,44 zł	888,98 zł	0,41 zł	

Fundusz socjalny

Rocznie około 57 osób, co daje 4,75 osoby na miesiąc
 $4,75 \times 1\,185,66 \text{ zł} = 5\,631,89 \text{ zł}$

- utrzymanie powierzenia obsługi w zakresie BHP pracownikowi w ramach zakresu czynności w Powiatowym Urzędzie Pracy (pracownik nabył uprawnienia) z następującym efektem:

2019 rok - 4.500,00 zł, 2020 rok - 4.500,00 zł, 2021 rok - 4.500,00 zł.

Okres naprawczy łącznie 13.500,00 zł,

- utrzymanie zmniejszenia trzech numerów trzech komórkowych w Starostwie Powiatowym w okresie Programu Postępowania Naprawczego przyniesie oszczędności odpowiednio w latach (do wyliczenia przyjęto 3 numerów x 90,00 zł abonament = 210,00 zł):

2019 – 90,00 zł x 12 m-cy = 1.080,00 zł,

2020 – 90,00 zł x 12 m-cy = 1.080,00 zł,

2021 – 90,00 zł x 12 m-cy = 1.080,00 zł,

Łącznie 3.240,00 zł.

- nie udzielanie dotacji dla gminnych spółek wodnych, wartość oszczędności szacuje się rocznie 8.000,00 zł, w okresie 2019-2021 - 24.000,00zł,
- redukcja wydatków na dotacje dla stowarzyszeń rocznie 20.000,00 zł, w okresie 2019-2021 – 60.000,00zł,

- likwidacja wydatków na mydło i ręczniki dla pracowników starostwa Powiatowego

2019r. - ręczniki 1.120,00 zł + mydło 1.096,00zł = 2.216,00 zł

2020r. - ręczniki 1.120,00 zł + mydło 1.096,00zł = 2.216,00 zł

2021r. - ręczniki 1.120,00 zł + mydło 1.096,00zł = 2.216,00 zł

Łącznie oszczędności z tego tytułu wyniosą 6.648,00 zł

- redukcja wydatków na prenumeraty i publikacje

Zarząd Drogowy 6.815,00 zł rocznie x 3 lata = 20.445,00 zł

Starostwo Powiatowe 2.382,96 zł x 3 lata = 7.148,88 zł

Łącznie oszczędności z tego tytułu wyniosą 27.593,88 zł

5.4. Efekty finansowe pozostałych oszczędności.

Pozostałe oszczędności obejmują oszczędności wynikające z wymogów art. 240a ustawy o finansach publicznych, tj.:

- oszczędności w wydatkach na promocję Powiatu - efekty finansowe oszczędności z tego tytułu zostały oszacowane poprzez porównanie wartości tych wydatków w wariantach z programem postępowania naprawczego i bez wdrażania programu postępowania naprawczego, przy założeniu, że wydatki na ten cel byłyby ponoszone na poziomie wydatków z 2018 roku (33.000,00 zł). Wartość oszczędności z tego tytułu w okresie programu postępowania naprawczego wyniesie 99.000,00 zł
- zamrożenie wydatków na diety dla radnych zgodnie z zapisami art. 240 a ustawy o finansach publicznych, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków na diety radnych nie może przekraczać wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego;
 - w programie postępowania naprawczego przewidziano zamrożenie wydatków na diety radnych w latach 2019 - 2021 na poziomie wydatków z 2014r. Wskazać należy, że wydatki na diety radnych już od marca 2014r. zostały zmniejszone w porównaniu do wcześniej obowiązujących.

Oszczędności z tytułu zamrożenia wyniosą 10.502,36 zł odpowiednio w latach:

2019r. - 143.868,00 zł x 2,3% = 3.308,96 zł

2020r. - 143.868,00 zł x 2,5% = 3.596,70 zł

2021r. - 143.868,00 zł x 2,5% = 3.596,70 zł

- oszczędności z tytułu zmniejszenia wysokości wynagrodzeń kierownictwa (Starosta, V-ce Starosta) nie oszacowano z uwagi na maksymalne stawki wynagrodzeń Zarządu przyznane w 2018 roku.
- likwidacja stołówki od 01.07.2019 r.

(roczny koszt utrzymania 247.205,52 zł – co daje miesięczny koszt 20.600,46 zł)

Oszczędności w

2019r. – 123.602,76 zł

2020r. - 247.205,52 zł

2021r. - 247.205,52 zł

Łącznie 618.013,80 zł

Wliczenia zgodnie z tabelą 16.

Tabela 16. Kalkulacja kosztów stołówki w CKZiU Więcbork

L.p.	Nazwa	Kwota
1	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	1 000,00
2	Wynagrodzenia osobowe	144 758,60
3	Składki na ubezpieczenie społeczne i FP+ dodatkowe roczne	25 902,84
4	Zakup materiałów i wyposażenia	6 600,00
5	Zakup artykułów papierniczych	300,00
6	Centralne ogrzewanie	13 853,52
7	Zakup akcesoriów komputerowych	800,00
8	Zakup energii i wody	24 993,24
9	Zużycie ciepłej wody	7 400,00
10	Zakup usług remontowych	2 000,00
11	Zakup usług zdrowotnych	140,00
12	Zakup pozostałych usług	10 600,00
13	Zakup usług telefonicznych	2 039,77
14	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	6 817,55
15	Oplata środowiskowa	0,00
Razem koszty funkcjonowania stołówki (wartości przybliżone)		247 205,52
Koszt przygotowania jednego posiłku		2,97

5.5 Podsumowanie efektów finansowych przedsięwzięć naprawczych

Łączna wartość efektów finansowych programu naprawczego w latach 2019-2021 – 11 741 809,72 zł.

Tabela 17. Podsumowanie efektów finansowych programu postępowania naprawczego

	2019	2020	2021	Razem program postępowania naprawczego
Oszczędności w wydatkach majątkowych	2 561 761,10 zł	3 006 858,03 zł	3 006 858,03 zł	8 575 477,16 zł
Oszczędności wydatków związane ze zmniejszeniem zatrudnienia w PUP oraz utrzymaniem referatu obsługi oświaty samorządowej	48 319,48 zł	88 312,14 zł	128 304,80 zł	264 936,42 zł
			69 877,80 zł	69 877,80 zł
	311 541,36 zł	296 484,00 zł	280 784,00 zł	888 809,36 zł
Oszczędności związane z utrzymaniem ekipy remontowo-budowlanej	220 634,73 zł	220 634,73 zł	220 634,73 zł	661 904,19 zł
Oszczędności związane z zamrażaniem wydatków rzeczowych: telefony, bhp, woda i mydło	1 080,00 zł	1 080,00 zł	1 080,00 zł	3 240,00 zł
	4 500,00 zł	4 500,00 zł	4 500,00 zł	13 500,00 zł
	4 260,00 zł	4 260,00 zł	4 260,00 zł	12 780,00 zł
	2 216,00 zł	2 216,00 zł	2 216,00 zł	6 648,00 zł
Oszczędności związane z zamrożeniem wydatków na zakup materiałów i wyposażenia	62 174,62 zł	67 581,17 zł	67 581,17 zł	197 336,96 zł
	63 499,37 zł	69 021,06 zł	69 021,06 zł	201 541,49 zł
Oszczędności w wydatkach na promocję (rozdział 75075)	33 000,00 zł	33 000,00 zł	33 000,00 zł	99 000,00 zł
Oszczędności z tyt. dotacji dla stowarzyszeń	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł	60 000,00 zł
Oszczędności z tyt. dotacji dla gminnych spółek wodnych	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	24 000,00 zł
Oszczędności z tyt. zamrożenia diet radnych	3 308,96 zł	3 596,70 zł	3 596,70 zł	10 502,36 zł
Oszczędności z tyt. likwidacji stołówek	123 602,76 zł	247 205,52 zł	247 205,82 zł	618 014,10 zł
Oszczędności z tyt. redukcji prenumeraty i publikacji	9 197,96 zł	9 197,96 zł	9 197,96 zł	27 593,88 zł
Oszczędności z tyt. likwidacji wydatków na mydło i ręczniki	2 216,00 zł	2 216,00 zł	2 216,00 zł	6 648,00 zł
Razem efekty finansowe programu postępowania naprawczego	3 479 312,34 zł	4 084 163,31 zł	4 178 334,07 zł	11 741 809,72 zł

Źródła: Opracowanie własne Powiatu Sępoleńskiego

6. Prognoza budżetu Powiatu Sępoleńskiego do roku 2027

6.1. Założenia przyjęte do prognozy budżetu

Prognozę budżetu Powiatu Sępoleńskiego stanowi projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej do roku 2027.

Podstawą do prognozy był projekt uchwały budżetowej na 2019 rok, przyjęty przez Zarząd Powiatu, w którym naniesiono zmiany do dnia sporządzenia niniejszego dokumentu.

6.1.1. Założenia makroekonomiczne

Dla potrzeb prognozy przyjęto następujące założenia makroekonomiczne:

- zakładany wskaźnik inflacji, wzrostu PKB, tempa wzrostu wynagrodzeń w gospodarce oraz operacji otwartego rynku przyjęto na podstawie dokumentu "Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2018-2021" przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 23 kwietnia 2018 r. Uchwałą Nr 65, oraz na podstawie dokumentu "Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja -październik 2014", wydane przez Ministra Finansów, w dniu 2 października 2014 r., z uwzględnieniem następujących wyjątków:

- we wskazanym dokumencie na podstawie opublikowanych prognoz oszacowano coroczne tempo wzrostu wynagrodzeń od 2022 r.,

- rentowność operacji otwartego rynku od roku 2019 przyjęto dla potrzeb prognozy na poziomie z 2018 r., przy założeniu, że będą się one zmieniać w proporcji do prognozowanych zmian w inflacji;

- udziały Powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych w 2019 r. przyjęto zgodnie z art. 5 ust 2 i art. 5 ust 3 Ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2018, poz. 1530 z póź. zm.), czyli 10,25% w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i 1,40% w przypadku

udziału w podatku dochodowym od osób prawnych; założono, że w kolejnych latach prognozy, udziały te będą na takim samym poziomie jak w 2019 r.;

- stopę podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na podstawie danych opublikowanych przez Ministerstwo Finansów za 2018 r; założono, że w całym okresie prognozy stawka podatku pozostanie na poziomie z 2018 r.;
- stopę podatku dochodowego od osób prawnych w 2019 r. przyjęto na poziomie określonym w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. 2018, poz. 1036 z późn. zm.), czyli 19%; założono, że w latach 2020 - 2027 stopa podatku dochodowego od osób prawnych pozostanie na poziomie z 2019 r.;
- założono, że w całym okresie prognozy, proporcje pomiędzy stopami WIBOR 1Y, WIBOR 6M, WIBOR 3M i WIBOR IM a rentownością operacji otwartego rynku będą na poziomie z 2018 r; stopy WIBOR dla 2018 r. przyjęto na poziomie wartości średnich za okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. - na podstawie danych publikowanych na stronie <http://www.money.pt/pieniadze/depozvtv/srednia/>.

/

Tabela 18. Założenia makroekonomiczne.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stopa inflacji	2,30%	2,50%	2,50%	2,40%	2,30%	2,30%	2,30%	2,30%	2,30%
Stopa wzrostu PKB	3,80%	3,70%	3,60%	3,40%	3,20%	3,10%	3,00%	2,90%	2,90%
Zakładany udział powiatów w podatku od osób prawnych	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%
Zakładany udział powiatów w podatku od osób fizycznych	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%
Zakładana zmiana realnych wynagrodzeń - w gospodarce narodowej	5,60%	5,50%	5,50%	2,67%	2,67%	2,67%	2,67%	2,67%	2,67%
Zakładana efektywna stopa podatku dochodowego od osób fizycznych	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%	16,60%
Zakładana stawka podatku dochodowego od osób prawnych	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%
Zakładane stopy procentowe operacji otwartego rynku	3,46%	3,46%	3,46%	3,46%	3,31%	3,31%	3,31%	3,31%	3,31%
WIBOR 1M	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%	1,64%
WIBOR 3M	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%	1,71%
WIBOR 6M	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%	1,79%
WIBOR 1Y	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2018-2021”/ „Wytucznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja - październik 2014"/obowiązujące przepisy prawne/ notowania stóp procentowych/

6.2. Wyniki prognozy budżetu

Przy przyjętych założeniach, do roku 2022 włącznie, budżet Powiatu nie będzie spełniać warunku określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, ale będzie spełniać warunek określony w art. 242 ust. 1 ustawy. Od roku 2023, warunki określone w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych będą spełniane.

7 Spis załączników, tabel i rysunków

7.1 Spis tabel

TABELA 1.	DOCHODY I WYDATKI POWIATU W LATACH 2016 -2018 (DANE W ZŁ)	8
TABELA 2.	GLÓWNE ŹRÓDŁA DOCHODÓW POWIATU W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	9
TABELA 3.	ZESTAWIENIE DOCHODÓW POWIATU WEDŁUG DZIAŁÓW, W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	11
TABELA 4.	GLÓWNE KIERUNKI WYDATKÓW POWIATU W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	13
TABELA 5.	ZESTAWIENIE WYDATKÓW POWIATU WEDŁUG DZIAŁÓW, W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	15
TABELA 6.	DOCHODY, WYDATKI ORAZ PRZYCHODY I ROZCHODY POWIATU, W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	17
TABELA 7.	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ POWIATU Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, WYEMITOWANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH NA KONIEC LAT 2016 - 2018 ORAZ WYDATKI NA OBSŁUGĘ TYCH ZOBOWIĄZAŃ (DANE W ZŁ)	18
TABELA 8.	ZOBOWIĄZANIA POWIATU NA LATA 2018 - 2021 BEZ NOWYCH ZOBOWIĄZAŃ - STAN NA DZIEŃ 31.12.2018 R.	19
TABELA 9.	WYDATKI INWESTYCYJNE NA 2019 ROK	26
TABELA 10.	PLANOWANY SPADEK ZATRUDNIENIA W STAROSTWIE I W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH (DANE W ETATACH)	29
TABELA 11.	HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH	33
TABELA 12.	WYDATKI MAJĄTKOWE POWIATU W LATACH 2016 - 2018 (DANE W ZŁ)	35
TABELA 13.	ZESTAWIENIE WYNAGRODZEŃ I OSZCZĘDNOŚCI Z TYTUŁU POWSTANIA BIURA DS. WSPÓLNEJ OBSŁUGI OŚWIATY (DANE W ZŁ)	36
TABELA 14.	KALKULACJA ROZLICZENIOWA PRACY BRYGADY RMONTOW-BUDOWLANEJ	39
TABELA 15.	ZESTAWIENIE KOSZTÓW PRACY BRYGADY RMONTOW-BUDOWLANEJ	40
TABELA 16.	KALKULACJA KOSZTÓW STOŁÓWKI CKZIU WIĘCBORK	43
TABELA 17.	PODSUMOWANIE EFEKTÓW FINANSOWYCH PROGRAMU POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO (DANE W ZŁ)	44
TABELA 18.	ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE	47

7.2 Spis rysunków

RYSUNEK 1.	STRUKTURA DOCHODÓW POWIATU W 2018 R.	10
RYSUNEK 2.	STRUKTURA WYDATKÓW POWIATU W 2018 R.	14